

inder. Der forlanges, at Lærere og Lærerinder skal for at ansættes, aflægge Prøve for Direktionen, dog har de sidste nærmest virket som Haandarbejds lærerinder.

I Tiden henimod 1860 nævnes Lærerinderne hyppigere sammen med Lærerne, og 15de August 1859 kundgøres, at Kommunalbestyrelsen i København har besluttet at benytte Lærerinder ogsaa i andre Fag, naar de har bestaaet en i dette Øjemed anordnet Prøve. Samme Aar udkommer i November Bekendtgørelse fra Ministeriet om Ansættelse af Lærerinder ved Borger- og Almueskolevæsenet og om deres Uddannelse hertil.

Der oprettedes i København 2 Privatseminarier (Femmer, Zahle) til Uddannelse af Lærerinder, de har vist sig som ypperlige Læreanstalter; senere er der kommet flere til i andre Egne af Landet; men medens der er 4 Statsseminarier for Mænd, er der til Dato ikke oprettet et eneste for Kvinder. Dette gør selvfølgelig Kvindernes Uddannelse langt dyrere end Mændenes.

Ikke engang i Regeringens Seminarforslag af 1908 er der Tale om et Statsseminarium for Kvinder. Lærerinder fra hele Landet har i den Anledning samlet Underskrifter paa et Andragende til Regering og Rigsdag om Oprettelsen af 4 Statsseminarier for Kvinder, gaaende ud fra den Betragtning, at Stat og Kommune har Brug for lige saa mange Lærerinder som Lærere. Andragendet er underskrevet af henimod 1900 Lærerinder.

I Midten af forrige Aarhundrede fremsatte Grundtvig sit originale Syn paa Skolen og dens Opgaver. Hans Skoleopfattelse har udviklet sig i sin reneste Form i Folkehøjskolen. Til Barneskolen overførtes den af Kristen Kold, der paa Fyn oprettede den første grundtvigske Friskole for Børn i Modsætning til den bestaaende obligatoriske Kommuneskole.

Den grundtvigske Friskole hævder Forældrenes Ret til at bestemme Undervisnin-

gen, antage Læreren o. s. v. Da Autoriteterne lagde disse Skoler Hindringer i Vejen, blev Privatskolens Frihed sikret ved Lov af 1855, hvorved Forældrene fritages for at lade deres Børn besøge de offentlige Skoler, naar de paa anden Maade sørger tilfredsstillende for deres Undervisning. De grundtvigske Friskoler har opnaaet Statstilskud, dette blev sidste Gang betydelig forøget ved Loven af 1908.

Grundtvigs Tanker har lidt efter lidt faaet stor Indflydelse paa hele vort Skolevæsen, ogsaa Folkeskolen skylder ham meget. Fortælling og Samtale har afløst Lektie- og Remselæsning, Forholdet mellem Lærer og Elever er blevet mere personligt. Man har søgt at vække Befolkningens Interesse for Undervisningen. Lærermøder er blevet afløst af Skolemøder, hvortil hele Befolkningen indbydes.

Men paa den anden Side har Striden mellem de grundtvigske Friskoler og den kommunale Skole i Forbindelse med de politiske Forhold virket hæmmende paa Skolens Udvikling, særlig paa Landet.

København og de større Kommuner forbedrede Forholdene af egen Drift uden særlige Love. 1899 gennemførtes en Lov, der forbedrede Lønningsforholdene og forøgede Statens Tilskud til Skolevæsenet. Denne Skolelov var saaledes særlig en Lønningslov; men hvor utilstrækkelig den var, ses deraf, at der allerede 1908 er gennemført en ny Lønningslov, der af alle anses for et stort Fremskridt.

En stor Del af den danske Lærerstand levede virkelig i saa trykkede Kaar, at Næringsborgere satte sit Stempel paa mange Hjem; men til Trods herfor har Standen stadig udviklet sig. 1874 stiftedes Danmarks Lærereforening, der rummer Folkeskolens Lærere over hele Landet. 1870 begyndte de nordiske Skolemøder, der afholdes hvert 5. Aar skiftevis i de 3 nordiske Hovedstæder. Heri deltager dog ogsaa det højere Skolevæsens Mænd og Kvinder.